

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse

Datum: 2026-03-08
Valnämnden

Diarienummer:
VLN-2026-00017

Handläggare:
Fredrik Zethraeus

Antal röstmottagare under valdag och förtidsröstning vid val till riksdag, region- och kommunfullmäktige 2026

Förslag till beslut

Valnämnden beslutar

1. **att** antalet röstmottagare, inklusive ordförande, vice ordförande samt andra vice ordförande, ska riktmärket vara sju personer per valdistrikt under valdagen med möjlighet att ta in extra röstmottagare under dagen och rösträknare efter att vallokalen har stängts, samt
2. **att** antalet röstmottagare under förtidsröstningen ska vara minst tre personer på plats samtidigt per röstningslokal.

Ärendet

Valnämnden ansvarar för att utse röstmottagare till valdistrikten utifrån förslag från kommunledningskontoret. Kommunledningskontoret föreslår att vid val till riksdag, region- och kommunfullmäktige 2026 är riktmärket att vallokalerna har en grundbemanning om sju röstmottagare. Vid behov finns det möjlighet att utöka med extra röstmottagare under dagen eller rösträknare på kvällen efter att vallokalerna har stängts.

Kommunledningskontoret föreslår att respektive röstningslokal ska ha minst tre röstmottagare på plats samtidigt.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret.

Föredragning

Valnämnden ansvarar för att utse röstmottagare till valdistrikten och röstningslokalerna utifrån förslag från kommunledningskontoret.

I vallagen (2005:837) 3 kap. 4 §, står ”För varje valdistrikt ska det utses minst fyra röstmottagare, varav en ordförande och en ersättare för ordföranden. Lag (2014:301).” På valdagen ska vallokalerna ha, som riktmärke, en grundbemanning om sju röstmottagare, varav en ordförande, en vice ordförande och en andre vice ordförande. Vid behov finns det möjlighet att utöka med extra röstmottagare under dagen och rösträknare på kvällen efter att vallokalerna har stängt.

Rollen som andre vice ordförande innebär dels en ökad redundans och robusthet, dels ger erfarna röstmottagare möjlighet att prova på rollen som ordförande. En andre vice ordförande gör det också möjligt till överföring av erfarenheter där en tidigare ordförande, som önskar ett mindre ansvar, finns kvar som stöd för en ny ordförande eller förste vice ordförande. Rollen skapar också en möjlighet till en ökad flexibilitet i schemalaggningsen.

I vallagen (2005:837) 3 kap. 6 §, står ”På varje röstmottagningsställe ska det finnas så många röstmottagare som behövs för att röstmottagningen ska kunna genomföras. Vid röstmottagning i en vallokal ska minst tre av röstmottagarna vara närvarande. En av dessa ska vara ordföranden eller ordförandens ersättare. Vid röstmottagning i en röstningslokal ska minst två röstmottagare vara närvarande. Lag (2014:301).” Under förtidsröstningen föreslås en grundbemanning om tre röstmottagare i respektive röstningslokal, varav en är samordnare (en form av arbetsledare) för att bland annat ta emot förtidsröster, hantera köer och hålla ordning i valsedelställen.

Under perioden för förtidsröstning och på valdagen den 13 september 2026 kommer det att finnas ambulerande röstmottagare som jobbar parvis. Antalet ambulerande röstmottagare kommer att anpassas för att kunna möta upp behov av hembesök och förtidsröstning med begränsat tillträde (institutioner, häktet, vårdboende och liknande).

Antalet röstmottagare som behövs i en vallokal påverkas av en rad faktorer. Hit hör förändringar i vallagen 2022 (8 kap 2 §) som innebär utökade krav på väljarens rätt till valhemlighet i form insynsskydd som placeras runt valsedelställen. I många vallokaler innebar det att det uppstod köbildning under valet 2022. Kön på röstmottagningsställen behöver ordnas så att väljaren ensam kan ta sina valsedlar. Avskärmningen medför också en större risk för att det skapas oreda bland valsedlarna och det måste ske en tätare tillsyn vilket kräver fler röstmottagare.

En del vallokaler kommer att bemannas med ytterligare röstmottagare under dagen eller rösträknare efter att vallokalen har stängt. Exempel på ytterligare faktorer som påverkar vilka lokaler som kan behöva ytterligare röstmottagare och eller rösträknare:

- Utformning av lokal och hur enkelt eller svårt det är för väljare att hitta rätt,
- Antalet väljare i ett distrikt,
- Sen inlämning av mottagna röster till den så kallade nattmottagningen vid valet 2022,
- Uppgifter i utvärderingen från valen 2022 och 2024 som tyder på behov av högre bemanning eller social oro i ett område.

Vid planering av bemanning av röstningslokaler tas hänsyn till:

- Hur lokalen är utformad,

- Lokalens placering,
- Hur många som förtidsröstade i lokalen vid valet 2022,
- Den moderniserade förtidsröstningen,
- Öppettider i den ordinarie verksamheten samt
- Uppgifter i utvärderingen från valen 2022 och 2024.

Kommunledningskontoret ansvarar för att bemanna nattmottagning och uppsamlingsräkning.

Ekonomiska konsekvenser

Arvoden och övriga ersättningar till röstmottagare ryms inom valnämndens budget för 2026.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 8 mars 2026

Kommunledningskontoret

Peter Dacke
Kanslichef